

Geachte gemeenteraad, geachte leden van de gemeenteraad Meierijstad,

In de vergadering van de gemeenteraad van 17 december 2020 ligt de Verordening fysieke leefomgeving (1e tranche) voor. Onderdeel van deze verordening is een aanpassing van de geurnorm. Ook de aanpassing van de geurnorm in het buitengebied.

Als bewoners van het buitengebied (.....) worden we dagelijks geconfronteerd met de consequenties van de ongebreidelde groei van de intensieve veehouderij. De geuroverlast is enorm.

We hebben een groot aantal klachten over enorme stankoverlast in onze buurt dit afgelopen jaar gemeld (net als voorgaande jaren), bij de gemeente, bij de OBDN en bij de provincie. Ondanks alle toezeggingen en zalvende woorden vanuit gemeente en OBDN, is de situatie ondertussen alleen maar verslechterd.

Wij zijn als bewoners van dedan ook verheugd dat het college met het voorstel is gekomen om de geurnorm te verlagen. Zij erkent daarmee mede dat de problematiek die heerst in het buitengebied niet houdbaar is. Zij neemt daarbij haar verantwoordelijkheid om ook in het buitengebied te zorgen voor een gezond woon-, werk-, recreëer- en leefklimaat.

Een geurnorm suggereert dat deze norm alleen van invloed is op de beheersing van geur. Echter de geurnorm is ook het enige instrument voor u als gemeenteraad om zorg te dragen voor een gezonde fysieke leefomgeving. Zoals blijkt uit wet- en regelgeving én jurisprudentie betekent dat bij het vaststellen van kaders voor ruimtelijke ordening óók de zorgvuldige afwegingen met betrekking tot de volksgezondheid horen.

In 2016 heeft de REaktiegroep De Bleieven op basis van wet- en regelgeving al aangetoond dat vanwege de (achtergrond)geurbelasting de Weieven een omgeving is met een milieukwaliteit die als slecht tot extreem slecht of nog slechter aangemerkt kan worden. Dit onderzoek is destijds met u gedeeld.

In 2016 zijn de resultaten van het onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) gepubliceerd. Het onderzoek dat door het RIVM, Universiteit Utrecht, Wageningen UR en Nivel wordt uitgevoerd. In dit onderzoek is gekeken naar de gezondheidseffecten bij omwonenden van ziekteverwekkers en luchtverontreiniging afkomstig van veehouderijen. In 2017 is er een tweede rapport 'Veehouderij en gezondheid omwonenden – aanvullende studies' gepubliceerd. Daarin zijn nieuwe analyses gedaan om de eerdere resultaten nog eens extra bevestigd te krijgen.

De conclusies van het RIVM op basis van deze onderzoeken zijn:

- Bij mensen die dichtbij een veehouderij wonen komt astma en neusallergie minder voor.
- In de buurt van veehouderijen wonen minder mensen met COPD. Maar bij COPD-patiënten die in de buurt van veehouderijen wonen zijn de klachten wel ernstiger. Ook gebruiken ze meer medicijnen.
- Mensen die in de buurt van 15 of meer veehouderijen wonen kunnen een verminderde longfunctie hebben. Ook is de longfunctie lager bij een hoge concentratie ammoniak in de lucht. De afstand tot de veehouderij is hierbij niet van invloed. Ammoniak komt uit mest.

- Rond pluimveehouderijen en geitenhouderijen komen iets vaker longontstekingen voor. Dit is ook na de Q-koortsepidemie zichtbaar. Gemiddeld zijn er in het onderzoeksgebied elk jaar 1650 mensen met een longontsteking per 100.000 inwoners. Daarvan worden ruim 200 longontstekingen in verband gebracht met het wonen in de buurt van een pluimveehouderij of geitenhouderij.
- De hoeveelheid endotoxinen (kleine stukjes bacteriën en virussen) in de lucht neemt af naarmate verder van de veehouderij gemeten wordt. Ook is de hoeveelheid lager als er minder veehouderijen in de buurt zijn.

Het is evident dat gezien de relatie tussen de geurnorm en de volksgezondheid de besluitvorming over de verordening Fysieke Leefomgeving extra zorgvuldig door u als gemeenteraad dient te gebeuren.

Momenteel staat de wereld en ons land al ruim 9 maanden in brand vanwege de COVID-19 pandemie. De gevolgen van de pandemie zijn enorm. Ook in de Meierijstad zijn vele (dodelijke) slachtoffers te betreuren. De exacte aantallen weet u als gemeenteraad het beste. Zoals u ook weet heeft dit virus gevolgen voor de kwetsbaren in de samenleving, ouderen en mensen met een beperkte longfunctie. De druk op de zorg is enorm. De economische gevolgen laat ook enorme sporen na.

Het is voor ons daarom ook moeilijk te begrijpen dat juist nu bij behandeling van deze verordening er twee amendementen liggen om de geurnorm niet aan te passen (agendapunt 14.b.1 en 14.b.2). De argumenten worden gezocht in economische motieven en dan alleen die van veehouders. Hierbij wordt voorbijgegaan dat er meer burgers dan veehouders in het buitengebied wonen. En dat er meer 'andere' ondernemers dan veehouders zelf in het buitengebied hun bedrijf runnen.

Meer schrijnend is dat met deze twee amendementen volledig voorbij wordt gegaan aan de consequenties voor de volksgezondheid, de volksgezondheid van uw inwoners uit de gehele gemeente Meierijstad.

Het is ook schrijnend dat deze amendementen voorliggen in de week dat onze minister-president Rutte een nieuwe lock down heeft moeten afkondigen. Dit omdat het COVID-19 virus niet onder controle is te krijgen en de druk op de ziekenhuizen veel en veel te groot dreigt te worden. Een week nadat minister De Jonge zijn lijsttrekkerschap voor het CDA heeft op moeten geven omdat het niet meer te combineren was met zijn enorme verantwoordelijkheid om de volksgezondheid te dienen. Het zou een zeer slecht figuur slaan zijn als de gemeente Meierijstad juist in deze tijd een beweging maakt die de volksgezondheid juist niet ten goede komt.

Het mag duidelijk zijn dat wij het voorstel van het college om de geurnormen naar beneden bij te stellen van harte ondersteunen.

Wij hopen dat u als gemeenteraad, gelet op het voorzorgbeginsel en gelet op het huidige kennisniveau, staat voor gezonde(re) kaders voor onze fysieke leefomgeving en het voorstel van het college dan ook steunt.

Hartelijke groet namens,

15 december 2020